

Archeologienota

Demer, Testelt Schuurweg DG4

Deel 2: Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Gemotiveerd advies.....	2
2.1	Datering en interpretatie onderzoeksterrein	2
2.2	Waardering archeologische vindplaatsen	2
2.3	Impactbepaling	3
2.4	Bepalingen van de maatregelen	3
2.4.1	Kennispotentieel verder (voor)onderzoek	3
2.4.2	Volledigheid van het (voor)onderzoek	3

1 Administratieve gegevens

Algemeen

Naam site	Demer Testelt Schuurweg DG4
Ligging	Schuurweg, deelgemeente Testelt, gemeente Scherpenheuvel-Zichem, provincie Vlaams-Brabant
Kadaster	Gemeente Scherpenheuvel-Zichem (Testelt), Afdeling 4, Sectie C, Percelen 463A, 463D, 464F2 en 464Z
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2021-0083
Reeds uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek (2020K63) Landschappelijk bodemonderzoek (2020K202)

Actoren

Auteur	Christine Swaelens en Sander Op de Beeck
Betrokken actoren	/
Betrokken derden	/

Plangebied

Oppervlakte plangebied	15.800 m ²
Kartering gewestplan	agrarisch gebied met ecologisch belang

2 Gemotiveerd advies

2.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Het bodembestand lijkt niet aangetast te zijn gedurende de laatste eeuwen. Het cartografisch materiaal bevestigt de huidige situatie en de situatie op de oudere orthofoto's, waarbij voornamelijk grasland aanwezig is en een dijk met bijbehorend jaagpad. Dit laatste werd in de laatste decennia aangebracht en verbreed.

2.2 Waardering archeologische vindplaatsen

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kan niet met zekerheid gezegd worden of er archeologische waarden in het plangebied aanwezig zijn. Het plangebied werd niet specifiek bij naam vermeld in de historische bronnen.

Voor de oudere perioden (steentijden-metaaltijden-Romeinse periode) is er niets voorhanden wat betreft historische of archeologische bronnen die relevant zijn voor het plangebied.

De landschappelijke ligging van het plangebied in de alluviale vlakte van de Demer vergroot enigszins het archeologisch potentieel. De ligging van het onderzoeksgebied doet de aanwezigheid van vroege occupaties sterk vermoeden en dit reeds vanaf de steentijd. Uit de huidige onderzoeksbalans Onroerend Erfgoed Vlaanderen komt duidelijk naar voren dat deze alluviale valleigronden, zogenaamde 'wetlands', nog grotendeels onontgonnen gebied zijn binnen het huidige onderzoek en dat er dus over deze locaties nog maar weinig kennis voorhanden is. Anderzijds is het duidelijk dat deze gebieden, zeker voor de prehistorische perioden een groot onderzoekspotentieel bevatten. Een voorwaarde voor het aantreffen van archeologische waarden is dat de bodem intact is en het bodembestand ongeroerd. Een landschappelijk bodemonderzoek dringt zich bijgevolg op.

Indien het landschappelijk bodemonderzoek aantoont dat de steentijdverwachting laag is, maar de kans op het aantreffen van sporen uit de jongere periodes mogelijk is, zal BAAC Vlaanderen bvba geen verder archeologisch onderzoek aanbevelen, dit gezien de aard (geringe oppervlakte ter hoogte van de dijk met bijbehorende weg, plaatsen van kribben in de Demer en afgraven huidige talud langs de Demer) van de toekomstige bodemingreep.

Boringen 1 en 19 geven aan dat de rivierafzettingen op het tertiair van recente ouderdom zijn. Deze hebben dus een zeer lage kans op enige archeologische sporen of vondsten uit de prehistorie. Boringen 1 en 19 bevinden zich aan de concave oever van de meander (kronkelwaard) en zijn dus gelegen in de oudste afzettingen van het projectgebied (aangezien de rivier in de richting van deze boringen zou migreren). In de zone waarin de andere boringen zich bevinden (in de convexe oever) kan gesteld worden dat het bodembestand steeds jonger wordt richting de rivier.

Boringen 1 en 19 bevatten veel leem/silt waardoor de ontwikkeling van dit bodembestand eerder gesitueerd kan worden na de Romeinse ontbossing.

Verder kan opgemerkt worden dat onder de ophoging/verstoring ter hoogte van boring 4 zich meteen de moederbodem bevindt, waarbij dus vermoed kan worden dat deze is afgetopt. Boring 4 kan als representatief gesteld worden voor de overige boringen in de convexe oever.

Op basis van het landschappelijke booronderzoek werd besloten dat het archeologisch potentieel binnen het plangebied laag is, gezien de aanwezigheid van een antropogene verstoring en de vermoedelijke aftopping van de moederbodem waardoor de kans op het aantreffen van steentijdsites te gering is. Er kan besloten worden dat het potentieel op kennisvermeerdering te laag is.

2.3 Impactbepaling

Ter hoogte van toekomstige dijk met bijbehorend jaagpad: afgraven teelaarde 30 cm -MV.

Ter hoogte van huidige dijk langs Demer: max. 3 m -MV

Verder dient er rekening gehouden te worden met compactie van de bodem ter hoogte van de omliggende zones, ten gevolge van werfverkeer.

2.4 Bepalingen van de maatregelen

2.4.1 Kennispotentieel verder onderzoek

De noodzaak voor verder vooronderzoek is direct gelinkt met de toekomstige ingreep. Op basis van het landschappelijke booronderzoek werd besloten dat het archeologisch potentieel binnen het plangebied laag is, gezien de aanwezigheid van een antropogene verstoring en de vermoedelijke aftopping van de moederbodem. Er kan besloten worden dat het potentieel op kennisvermeerdering te laag is.

2.4.2 Volledigheid van het (voor)onderzoek

Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek¹ is er voldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon voldoende bepaald worden. Verder vooronderzoek is niet aangewezen daar de kans gering is nog archeologisch relevante lagen aan te treffen, gezien de vastgestelde verstoring tot in de moederbodem.

¹ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020 fig.3